

عنوان مقاله:

نقد اجتماعی و رویکردهای منتقد اجتماعی مطالعه سوژه منتقد در شعرهای اجتماعی سنایی

محل انتشار:

فصلنامه زبان و ادبیات فارسی، دوره 19، شماره 34 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

فاطمه مرادی - عضو هیئت علمی گروه عمومی، بخش فارسی، دانشکده ی پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران.

خسرو قاسمیان - دکترای تخصصی، عضو هیئت علمی گروه عمومی، بخش فارسی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران

ساناز مجرد - دکترای تخصصی، عضو هیئت علمی گروه عمومی، بخش فارسی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

جامعه نگری و جامعه نگاری، موضوعی است که قدمت آن به شکل گیری نخستین جامعه های بشری می رسد. جامعه، بستری برای شکل گیری هویت فردی و تعامل با دیگران است. از این رو در بررسی جامعه، هم نگاه به خویشتن مورد توجه قرار می گیرد و هم ارزیابی دیگران. منتقد اجتماعی، شخصیتی است که در جامعه نگری خود در ارزیابی دیگران به تفسیر وضعیت موجود روی می آورد. از سوی دیگر با ارائه ی راهکارهای اصلاحی که برخاسته از نظام فکری و اعتقادی اش است هویت خود را بازنمایی می کند. در پژوهش حاضر، نقش منتقد اجتماعی در شعر سنایی بررسی شده است. سنایی در نقش منتقد اجتماعی به سه سطح از جامعه توجه می کند: بستر جامعه، طبقات اجتماعی، نظام حکومتی. از این رو شخصیت سوژگانی او در سه قالب قرار می گیرد: سوژه ی مفسر، سوژه ی متخیل و سوژه ی مصلح. در این پژوهش که بخشی از یک پژوهش گسترده تر است با بررسی شعر اجتماعی سنایی به دو پرسش اساسی پاسخ داده شده است. نخست این که منتقد اجتماعی کیست و دیگر این که نقد اجتماعی چگونه شکل می گیرد. در نهایت، بررسی های این پژوهش نشان می دهد که منتقد اجتماعی با تفسیر وضع موجود و تخیل وضعیت آرمانی به ارائه ی راهکارهای اصلاحی می پردازد و نقد اجتماعی در چنین عرصه ای شکل می گیرد.

کلمات کلیدی:

سنایی، شعر اجتماعی، سوژه ی منتقد، آرمانشهر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1794464>

